NAGYKANIZSA, 1900. április hó 7-én. 14-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, a minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címzetten. Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszanem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanítói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Az ügyvédi pálya.

Nagy-Kanizsa, 1900. április 6-án.

Azelőtt csendes észre se vett ünnepség volt a budapesti ügyvédi kamara közgyülése; nehány év óta azonban zajos csatározások szinhelye. Panaszok, keserüség, korholások hallatszanak innen is, onnan is. Szinte olyan benyomást kelt ez a közgyülés, mint mikor a római nép tüntetni ment nyomoruságával a fórumra, csak azért, hogy orvoslást szerezzen nagy nyomoruságára. A római népnek is igaza volt. Belátták ezt a dúsak és a szenátorok és az ilyen nyomortüntetések után dusabban érkeztek az ingyen kiosztandó gabonaszállitmányok a világbirodalom tájairól.

A budapesti ügyvédek, a kik panaszkodnak, szintén jogosan panaszkodnak; a világvárossá nőtt Budapesten minden hatszázadik ember ügyvéd. 1200 budapesti ügyvéd olyan rengeteg szám, a melytől megijedhet a közönség, még inkább az ügyvédség. És a csodálatos csak az, hogy ez az óriási szám nem hat elriasztólag és egyetemeket és jogakadémiákat egész falanxai lepik el az olyan ifjaknak, a kik az ügyvédi pályát szemelték ki életük hivatásául.

Hogy mi az a csáb, mely erre a pályára vonz? Első sorban az, hogy az ügyvédi a legfüggetlenebb életpálya. Az ügyvéd senkinek sincs lekötve, nem függ senkitől, nincs senkinek se alárendelve, életének rendjét tetszése, kénye-kedve szerint rendezheti be; ügyeit ugy rendezi be, ahogy akarja, hivatalos óra, napszak nem köti munkálkodásában. E mellett teendőjének legjavát vagy egészét segédkezekre bizhatja s nem okvetlen csökken a jövedelme, ha maga egyáltalán nem dolgozik, hanem jól-rosszul fizetett alkalmazottakra bizza egész munkáját. Számos példája van — kivált Budapesten az olyan ügyvédnek — a kinek sejtelme sincs róla, hogy mi történt irodájában, melyekből ezrekre rugó dus jövedelmet huz.

Ez a kiváltságos állapot vonzza az ügyvédi pályára az ifjakat s azokat az elemeket, amelyek kevés munkával, de sok összeköttetéssel reménlenek boldogulni. Ezért látjuk az ügyvédi pálya felé tódulni azokat is, akik eddig közpályán vagy állam- és megyeszolgálati pályán voltak, vagy ezeknek sarjadékait. Mert ezek az elemek is arra a felfogásra jutottak, hogy a közpálya szép volt, de kenyeret nem adott; hogy a sok családi és egyéb összeköttetés jó volt ugyan a közsikerek szerzésére, de elégtelen a megélhetésre és a vagyonszerzésre. Ez elemeknek talán „olet" volt egykor az akkor is tisztes és derék ügyvédi pálya, most azonban ez elemek „non olet" álláspontjára helyezkedtek és készek elismerni az ügyvédi pályát bármely rangu és rendü egyént megtisztelő pályának.

Ebből ugyanaz következnek, hogy az ügyvédi pályának tulajdonképpen emelkednie kellett rangban, tekintélyben; azonban talán épp az ellenkezője következett be, mert azáltal, hogy az ügyvédek száma igy megszaporodott, a kenyérharc is kitört. És valamely társadalmi osztálynak hibáit, félszegségeit semmi sem fakasztja ki olyan kiméletlenül, mint a kenyérharc, mert „a struggle for life" napfényre deriti az óvatosan leplezett és gondosan eltakart hibákat.

A kenyérharc látása vitte bele a nagyközönséget abba a felfogásba, hogy az ügyvédi pályát szeretik ma puszta kenyérkereső módnak nézni és szeretnek eltekinteni az ügyvédi hivatás emelkedettségétől, magas erkölcsi nivójától.

Igy került a magyar, de legkivált a budapesti ügyvédi kar anyagi és erkölcsi válságba. Ez a válság hozta meg vagy mutatta ki az ügyvédi kar egyes tagjaiban rejlő anyagi és erkölcsi tőke mennyiségének különbözőségét. Az erkölcsi értéknek és a jövedelemoszlás módjának olyan különbözőségei nyilvánultak meg, a milyennek nem lehet helye egy néhány ezer emberből álló karban. Kiváló erkölcsi becsü, jellemben is kiváló stilü férfiak mellett ott látjuk e karban is az erkölcsileg és jellemben nem föltétlenül megbizható embereket, olyanokat, akik ingatagon járnak azon a mesgyén, mely a jellemet a jellemi megbizhatlanságtól elválasztja. Épp igy dus jövedelmet, tizezreket szinte életjáradékként biztositó irodák mellett ott látunk apró irodácskákat, a melyek a megélhetés legszükségesebb gondjait sem igen képesek eloszlatni.

Mindezek olyan félszegségek, a melyeket leplezni lehetetlen, mert a kenyérért való harcot sohase lehet leplezni. Önmaguktól feltárulnak e hibák s maguktól megismerszenek a nagy stilben, sok-sok pénztszerző egyének és azok, a kik filléreken élősködnek, gyötrődnek.

Ez a helyzet. Ezt a képet tárta fel ujból a mult héten a pesti ügyvédi kamara közgyülése, melynek elkeseredett hangulatát misem jellemzi jobban, mint az, hogy nem tudtak ott keresztülvinni egy inditványt, mely a budapesti ügyvédi kamara 25 éves fennállását kivánta megünnepeltetni. Nem jubileum, de kenyér kell nekünk! — ez volt a válasz az inditványra.

És mi nem tudunk azok táborához csatlakozni, a kik helytelenitik a kenyérharcnak e nyilt szinrehozatalát. Mert csak e kenyérharcban bizunk, hogy ez fogja az ifjuság ujabb elemeit más pályákra vonzani. Az ifjuság félni fog attól, hogy szándékosan részesévé akarjon lenni annak a harcnak, és előbb-utóbb meg fog csappanni az ügyvédi pályára való tolongás. Az ügyvédek és a kamarai közgyülések panem! kiáltása lesz az elriasztó hang, melytől más pályára fognak menekülni az emberek.

Hungarus.

Paraszterkölcsök.

Zalamegyét az igazságszolgáltatási szervezet területének nagyságánál és a népesség sürüségénél fogva két részre osztotta, két törvényszék hatásköre alatt. Az ország többi törvényszékeinek területéhez képest épen ezért a kauzsai és a zala-egerszegi törvényszékeké külön-külön aránylag kicsiny, mert a megye két részre osztva egynek-egynek nem adhatja az országos átlagot a terület szempontjából. Mi, a kik e két törvényszék működését közelről szemlélhetjük, megdöbbenve tapasztaljuk, hogy e két kicsiny területen is mily óriási munkát kell kifejteniök büntető birósági minőségükben. Közbiztonsági viszonyainkra ezomoru világot vet ez a körülmény általában is és midőn jelen sorainkban a földmivelő nép körében az emberi élet és testi épség ellen elkövetett büntettekkel óhajtunk röviden foglalkozni, nem hivhatjuk fel alkalmasabb pontra a figyelmet, mint a közöttünk működő két törvényszéknek, mint büntető birságoknak roppant teendőire. Nincs hét, melyben hirt ne hallanánk egy-egy emberölésről, sulyos, vagy könnyü testisértésről, suhancok korcsmai verekedéséről, mely büntettek szinhelye majdnem minden alkalommal a falu, tettese a paraszt. Részegségében megbicskázza mulatótársát, féktelen szenvedélyében a kaszával fejét veszi szeretője férjének, orozva elteszi láb alól osztályostársát, ellenáll és verekedik a hatóság embereivel, szóval a büntető törvénykönyv minden, az emberi életet oltalmazó paragrafusa és a vad, féktelen lelkületnek minden motivuma ki van meritve a rendőri és törvényszéki hirek heti krónikájában. Népünk ma is a virtusok elsejének tartja a duhajkodást. Szinte csodálatos ez egy oly népnél, mely annyi századon békés foglalkozást üzött, müvelvén a földet. Harcok idején sem forgatta a kardot a paraszt, mert a nemzeti véderő derekát a napoleoni háborukig bezárólag a nemesi felkelés képezte. Az eke mellett tölti el életének nagy részét, fizikai erejét eléggé leköti a mezei munka terhe és mégis oly hajlamokat árul néha, mint Montenegró felfegyverzett albán hegylakói. Nem kutatjuk a néplélek e sajátságainak okait annál inkább sem, mert vidékünknek, t. i. Zalavármegyének népessége részben idegen nemzetiségü, részben pedig a történet folyamán szláv fajokkal egygyé keveredett vegyülék lévén, igen távolfekvő okokat kellene felderitenünk e jelenség megmagyarázására. Bizonyos, hogy a civilizáció nagy hiányát emlithetjük, mint közvetlen előidézőjét annak a vad barbarizmusnak, mely a paraszt nép között oly gyakran hallatt magáról. A vadság nem tud résztvenni a más ember fájdalmában, mert nem érez felebarátja iránt. Ellenségét andyira tudja gyülölni, hogy ez a gyülölet nem ismer korlátokat és azt a kevés önmagát fékező erőt, a mi él benne, legyüri és szabadon tombol a vérontásban. A más baja iránti közönyös, a fékező erő hiánya és a csekély belátás, mely nem gondol a következményekre; ezek azok a lélektani motivumok, melyek nyilvánulnak minden oly tettben, hol a szenvedély bünt követel. A szerető hitvestársát, könnyü szerrel elteszi láb alól, pedig a szerelem érzése

TÁRCA.

Knortzer Frigyes titka.

Rejtelmes történet.

— Irta: HALIS ISTVÁN. —

(Folyt. és vége.)

II.

Almásynak minden mozdulatán meglátszott az uri nevelés és elegáncia, ezenkivül kora is megegyezett királyunkéval. Szóval bovállott.

Én tehát rátértem hamarosan a dologra. Lestük szavaim hatását mindnyájan.

Almásy nem akart a „német szolgája" lenni, kinek rabigája ellen konspirált teljes életében, de lassankint megértette, hogy épen hazaszereteténél fogva kell engednie. Igaz, hogy nehéz jövőnek néz elébe, mert egész életét rá kell szentelni, családalapitásról lemondani és minden ismerős részére meghalni.

Mégis beleegyezett. Eddig is kockáztatta nyakát a haza jövőjeért, tehát miért ne lehetne rabszolga a szent célért.

Mikor Idáig jutottunk, akkor hozattunk egy borbély-müvészt, ki Almásy külső formáját a királyéhoz igazitotta és Királyi Pál ünnepélyesen kikiáltotta Miskát királynak.

De itt még nem állapodott meg Királyi; nem tudta megállani, hogy valami tréfát ne csináljon. A vendéglősnek titokban megsugta, hogy felséges királyunk szerencsélteti vendéglőjét és egy „királyi" vacsorát rendelt.

A vendéglős annál inkább elhitte a hallottak igazságát, mert a „Herr von Deákot" ugyis már ismerte. Királyi megesküdtette, hogy a titkot el nem árulja soha, mert a titoktartást foutos politikai okok követelik.

A kiszolgálás mintaszerü volt. Knortzer pincérei zajtalanul dolgoztak s nem kellett pofonokkal móresre tanitani.

Mikor leültünk a vacsorához: elbámultunk. A vendéglős ugyancsak kitett magáért. Az ebédlő-szobánk tele volt rakva gyönyörü virágokkal és minden kigondolható diszszel. De legpompásabb volt benne az a tizenkét elegáns fiatal leány, kik felszolgáltak az asztalnál. Maig is talány előttem, hogy a vendéglős honnan vette hirtelenében ezt a tizenkét szüzet.

Nem csoda, ha jó kedvünk kerekedett. Miskát alig tudtuk kordában tartani, mert nagy hajlandóságai valának a leányzókkal tönkretenni királyi méltóságát.

De azért még sem történt semmi különös feltünő dolog azonkivül, hogy a vendéglős egy uj krajcárt sem fogadott el tőlem, mikor a vacsorát ki akartam fizetni. Ugy óvott meg bennünket Királyi Pál „a család utoni potyázás" gyanuja alól, mikép tizenkét aranyat adott a vendéglősnek, hogy ezzel jutalmazza meg a felszolgáló leányokat. Aranyakat mindig tartogatott magánál Királyi, hogy számtalan sokaságu keresztgyermekeinek ajándékul adhasson.

Mikor elindultunk: lábaink virágokon és szőnyegeken jártak egészen a kocsiba lépésig. A gyönyörü leánysereg kettős sorfalat képezett. A vendéglős ott állott a kocsi előtt födetlen fejjel és mély meghajlással bókolt olyan lábvakarintás mellett, hogy egy táncmester is megirigyelhette volna tőle.

E pillanatban Királyi Pált ugy elérte a nevetés, hogy fejét belenyomta a kocsi párnáiba, csakhogy ne vegyék észre. Megbizonyosodtam ebből, hogy Királyi valami dévajságot csinált velünk, de talán a vendéglői személyzetben is gyanut ébresztett volna a nevetés, ha Somsich, „kit a helyzet gyors felismerése jellemzett," el nem kiáltja: hajts kocsis! — és el nem vágtatunk a vasuthoz.

Ott az indóháznál mondta meg Királyi, hogy tréfából a vendéglősnek elárulta az inkognitót. Somsich komolyan aprehendált érte.

Én fölmentem Almásyval Bécsbe, és a feltünés elkerülése végett Somsich hazament; Királyi pedig még egy napot Kanizsán töltött, hol dolga volt a kuruc Bátorfi Lajossal, kit sikerült egy áldomás igérete árán megkérlelnie, hogy most az egyszer adjon pardont a királynak.

Almásyt többé nem látta senki, miután nagy nehezen képes voltam ő felsége aggodalmait eloszlatni és vele elfogadtatni tervünket. Igy halt meg mindenki részére Almásy, jobban mondva elhireszteltük, hogy meghalt a külföldön, de a nép azt meséli, hogy a német elletette láb alól.

Azóta óriási mennyiségben szállitják ő felsége számára a virzsinia szivarokat. Almásy t. i. végbetetlenül szeret virzsiniázni. Az alkotmányos uralkodás, hála Istennek, minden baj nélkül megy.

— — Eddig tartott Deák Ferenc elbeszélése.

Különben ezt a hitetlen történetet följegyezte Királyi Pál is, és bizonyosan megtalálnók leirását hátrahagyott irataiban. Testamentumában (melyben Bátorfinak is hagyott 200 forintot a megigért áldomás fejében) elrendelte irományainak megsemmisitését, „mert nem sajttakaróknak valók." (A sajttakaróknak való iratokat is elolvassák néha!)

Mikor ő felségének Tisza Kálmán kivánságára Belovárra „kellett" utaznia, hogy Strossmayer püspökot nyilvánosan megdorgálja magyarellenes magaviseletéért, egy percre a király kiszállott Kanizsán is. Nekem jutott a szerencse, hogy őt a polgártársak nevében üdvözöljem, de annyira elfoglalta gondolataimat az előttem ismeretes titok, mikép folyton azon töprenkedtem, vajjon nem jobb lesz-e üdvözlés előtt rákiáltani: „Alázszolgája Miska bácsi!" Szerettem volna, ha elárulja magát.

Csakhogy oly fenséges volt minden mozdulata, hogy nem mertem szólani. Azalatt elrobogott az udvari vonat, és a szépen betanult orációt is bennem rekedett. Maig sem tudom, hogy a rabszolga kiályt láttam-e magam előtt, vagy a királyi rabszolgát.

Hogy a titkot mégis kideritsem, nem maradt más hátra, mint magához, Knortzer-hez fordulni fölvilágositásért. De minden faggatásom hiába volt. Knortzer diplomaták módjára begombolkozott és azt mondta: „Semmitsem tudok!"

Azaz egyszer mégis majdnem elárulta magát.

Akkor történt, mikor Bánrévi Feri és Szervei Béla pesti pajtásaim meglátogattak és Knortzer szives invitálására lementünk pincéjébe, hol ötezer akó régi bor állott 50 és 100 akós hordó-óriásokban. Kedvünkért borkóstoló-ünnepet rendezett Frici bátyánk.

Ez az ünnepély olyan misztikus, mint a szabadkőmivesek titka. Négy s-sel kell táplálkozniok elsőben is a résztvevőknek mindaddig, mig a részökre kiosztott kenyéradagot el nem fogyasztották. (Ez a négy s: sonka, szalámi, sajt és só.) Azután pedig mindenkinek egyik kezébe égő gyertyát, másikba üres kláziit kell fogni, („kláziból iszik a magyar Dunántul, megöleli a menyecske magától!") s előbb csöndes beszélgetés, majd balk dudolgatás, később pedig Csetevájó riadójának és egyéb harcias indulóknak harsogtatása mellett minden hordó-koloszszusnál stációt kell tartani.

Közben a kádár lajtorját támaszt minden hordóhoz, aztán egy istentelen nagy hébért teleszív borral és megtölti az üres poharakat.

A többi gyerekjáték. Most már csupán az a tenniváló, hogy a bort egy cugra kibuzzuk a kláziból.

De még van hátra némi formalitás az ünnep befejezésekor. Tudniillik ekkor ugy kell tenni, mintha megbotlanék az ember, esésközben a gyertyát földhöz kell csapni, hogy kialudjék, s aztán négykézláb egyszerüen fel kell menni a garádicson.

Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva.

kovésbbé mély a paraszt ember csiszolatlan lelkében, mint a művelt, harmonikusan képzett lélekben. Csakhogy az érzékek uralma oly erős nála, a lelki erők pedig annyira fegyelmezetlenek, hogy képtelen a lemondásra. A testvérek versengésének, az örökösök civakodásának, a parancsolni akaró apa és az engedetlen fiu viszálykodásának gyakran végét vetik a gyilkolással. A civilizálatlan ember egyéni érdeke, képzelt, vagy valódi joga, ha idegen érdekkörrel összeütközik, értelmiségének gyarló voltában saját maga vesz igazságot az ellenfélen. Ha kifejlődik benne a személyes gyülölködés, nem fordul a jogszolgáltatáshoz, hanem segit magán a legradikálisabban és mert ily formán önbatalmulag járván el nem veszi igénybe a törvényt, ezzel összeütközésbe jö. És ezeken kivül erkölcsi érzésének gyarlósága nem tekinti infamiának a börtönbüntetést. Sem ő, sem társai. Keserg sorsán, társai sajnálják, hogy elveszti szabadságát, de nem sütnek homlokára bélyeget. Igy ez az egy, az embertársak becsülésének fenntartása, sem buzditja a parasztnép barbár elemeit arra, hogy a törvénynyel való összeütközést kerülje.

Népünk ezen szomoru lelki és énbeli botlásain természetesen csak a müveltség terjesztésével segithetünk. Nem mondjuk, hogy ez panacea, mert hiszen a legnagyobb tudósok között is voltak már rossz emberek, de bizonyos, hogy a hol rosszaság fészke csupán a vadság, ott a civilizáció nemesitő hatása segithet. A népnevelés az iskolai tanitás szempontjából elég magas niveau áll nálunk, csak az a baj, hogy nem terjed tovább az elemi iskola köréből. Az a kevés máz, a mivel az elemi iskola bevonja a fejlődő gyermekelket, csakhamar lekopik az élet durvaságainak dörzsölésétől. Hogy tartós legyen, arra szükséges, hogy az oktatás tovább tartana, természetes nem iskolai eszközökkel, hanem olyanokkal, melyek a fiatalembereknek és férfiaknak jobban megfelelne. Egyedül ez segithetne a közbiztonsági viszonyok mizeriáin. Tanitani kell a parasztot, hogy becsülje meg embertársait, legyen áldozatkész és tisztelje a törvényt. Mert nem a szappanfogyasztás a civilizáció mértéke, hanem első sorban az erkölcsök több, vagy kevesebb szelidsége.

Kereskedelmi s iparkamara.

— **Hirdetmény.** Fölkérjük a t. c. iparosmester és kereskedő urakat, hogy a mennyiben üzleteikben bajlandók székely fiukat tanoncokként alkalmazni, ebbeli igényeiket kamaránknál bejelenteni sziveskedjenek. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara, mely a székely fiuk elhelyezésével foglalkozik, kijelenti, hogy a fiuk szétosztása évenkint egyszer, még pedig julius hóban fog megtörténni, a mely alkalommal a nagyobb központok (Sopron, Szombathely, Zala-Egerszeg, Keszthely, Nagy-Kanizsa, Kőszeg) ipa-

Ennyiből áll az egész. Akárki megcsinálhatja, ha pár ezer hektoliter óbora van.

Mikor a vendégszeretetet megköszönvén, bucsuztunk, világosan láttam, hogy Knortzer Frigyes nyilatkozni akar. Ujjongtam örömömben: „A titok fátyola le fog hullni."

Azonban korán örültem. Másik pillanatban Knortzer ismét megkomolyodott és a régi titoktartó ember volt, ki nem szól semmit.

— — Két év óta királyunk abban hagyta a virzsiniázást és (amint önök olvashatták az ujságokban), elajándékozta nagymeonyiségü szivarkészletét.

Ez a körülmény az én eszem szerint azt jelenti, hogy meghalt Almásy. Nem virzsiniár már többé.

Napról-napra várom a virzsiniázás elmaradásának következményét: hogy a király lemond trónjáról. Látom azonban, hogy most is olyan szigoruan teljesiti kötelességét és pontosan elvégezi dolgait, mint a szivarzás korszakában. Épen ezért vannak pillanatok, mikor magam is kételkedem a dolog valódisága fölött, és igazán nem tudom, hogy a történettel nem tréfált-e meg az öreg ur.

rosainak igényei fognak első sorban tekintetbe vétetni. A jelentkező iparosmesterek igényeik bejelentésénél sziveskedjenek nevüket, lakhelyüket, foglalkozásukat, valamint azt is közölni, hogy a tanoncot hány évre és mily föltételek mellett hajlandók felvenni? Sopron, 1900. évi március hó 29-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Pályázati hirdetmény.** Alulirott kereskedelmi és iparkamara, hogy a folyó évben Párisban tartandó nemzetközi kiállitás megtekintését és tanulmányozását a kerületében illetékes néhány szegénysorsu törekvő ifjnál iparosra nézve lehetővé tegye, az e célból rendelkezésére álló egy 600 és négy, egyenként 400 koronából álló ösztöndijra ezennel pályázatot hirdet. Az alulirott kamarához 1900. évi április hó 30-ikáig benyujtandó pályázati folyamodványnak a folyamodó nevét, korát, lakhelyét, családi és anyagi viszonyait kell feltüntetni; folyamodó tartozik ezenkivül erkölcsi viseletét, eddigi foglalkozását, jelenlegi alkalmazását, előképzettségét, esetleg elnyert kitüntetéseit és nyelvismereteit okmányilag igazolni. Az ösztöndijak odaitélésénél előnyben részesülnek a kamara területét képező Moson-, Sopron-, Vas- és Zalamegyékben illetékes oly pályázók, a kik a francia nyelvben jártasak és szakmájukban önálló iparos vagy segédként több éven át működtek. Az ösztöndij az utazás megkezdésekor folyósittatik s az ösztöndijas köteles tanulmányutjáról a kamarához intézendő jelentésben beszámolni. Sopron, 1900. évi március hó 28-án. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében. Ullein József, s. k. elnök. Kirchknopf Frigyes, s. k. titkár.

HIREK.

— **Városi közgyülés.** Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete 1900. évi április 3-án délután 3 órakor tartotta közgyülését a városház nagytermében. A tárgysorozat első pontját a vallás- és közoktatásügyi miniszternek az iskolák államositása alkalmából küldött leirata képezte, melyet a közgyülés tudomásul vett. Ezután a Polgári Egylet kert-részletének megvételét határozták el; a községi tőkék és árvapénzek a város három takarékpénztárába fognak a jövőben is elhelyeztetni. Az esküdtek alaplajstroma összeirásához Ebenspanger Leó és Viola József városi képviselők, a lakbérpuhatoláshoz Eperjessy Sándor, az épitendő uj honvéd-laktanya épitési terveinek felülvizsgálására eljáró vegyes bizottságba pedig Eperjessy Sándor és Plihál Ferenc v. képviselők választattak meg. A városi adóhivatalhoz két szakértő dijnok felvétele határoztatott el. Bugyács Ignác VI—VII. ker. kántor fizetése az elmaradt óra dijpótlásául 100 irttal emeltetett. Vlassits János v. irnok május 1-étől saját kérelmére nyugdijaztatott. Özv. Tarródy Józsefné részére 20 korona havi kegydij engedélyeztetett. Az izraelita hitközségnek a gelsei Guttmann Henrik-féle alapitványról elszámolása tudomásul vétetett. A községi segélyalaphoz egy véleményező bizottságot küldött ki a közgyülés. Majd kiutalt az árva tartalékalapból Vaxl Vladimir goodnokának 10 frt 50 krt. A földbérleti szerződések jóváhagyattak. A v. kórháznál egy irnoki és egy ápolónői állás szervezését a törvényhatóság jóváhagyván, a közgyülés annak betöltését elhatározta. Végül a kéményseprő kerületek beosztásáról szóló módositott szabályrendelet tervezetet elfogadta illetőleg jóváhagyta a közgyülés.

— **Főigazgatói látogatás.** Dr. Schack Béla, a felső keresk. iskolák országos főigazgatója, f. hó 4-én Nagy-Kanizsára érkezett a helybeli izr. felső kereskedelmi iskola tanulmányi ügyeinek megvizsgálására. Tiszteletére az iskolai bizottság néhány tagja társasvacsorát rendezett a „Szarvas" vendéglőben, melyen igen kedélyes hangulat uralkodott. Pompás menüben és lelkes felköszöntőkben nem volt hiány.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter Grunner Lajost a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkárát Zalamegye közigazgatási bizottságába közgazdasági előadóvá nevezte ki.

— **Szinészet.** Deák Péter, ismert vidéki szinigazgató, jól szervezett társulatával és saját zenekarával Nagy-Kanizsára érkezik és szinielőadásait husvét vasárnapján kezdi meg.

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör** április 1-én tartott felolvasásának tárgya dr. Perényi József „Uj magyar nóták" c. tanulmánya volt, melyben szembeállította a kurucidők eredeti, magyaros dalköltészetét a mai idegenszerüvel. Majd a magyar nóta sajátságait fejtegette s csak azután tért át tulsjdonképeni tárgyára az uj magyar nótákra. Két dalköltőnkkel foglalkozott: Mihalovich Ödönnel és a korán elhunyt Greizinger Ivánnal. Felolvasás közben dr. Rothschild Samuné urnő éneklte el szép csengő hangján eredeti magyaros felfogásnal és művészi előadással Mihalovich és Greizinger egyes dalait, melyekkel zajos tapsokat aratott. A programm második pontjául Radnai Jenő adta elő nagy gyerdülség közben Georges Lorin „Szeretem a nőket" c. vig monologját. Majd a Daloskör 12 tagu sróló-négyese „Szomszédunkban" népdalt énekelte el. Az utolsó felolvasás e hó 8-án lesz a következő műsorral: 1. A szarvasbogár és a rózsa. Előadja az Irod. és Műv. Kör vegyeskara. 2. Emlékeimből. Irta és felolvassa dr. Ruzitska Kálmán 3. Magyar megnyitó. Kéler Bélától. Előadja zongorán Neumann Józsa urhölgy, Sterneck Zsigmond tanár, hegedün Szigeti Kálmán, cselón Gürtler Ferenc. 4. Katonakar Gounod Faustjából. Előadja az Irod. és Műv. Kör daloskőre.

— **Az uj honvédlaktanya.** A nagykanizsai „pangó építkezési" ipar egy pár jó hónapnak néz elébe. A város közgyülésén a szombatkai kaszárnya épitési tervei végre valahára szóba kerültek és azoknak felülvizsgálására vegyes bizottságot küldtek ki. Az uj honvédlaktanya épitését az idén megfogják kezdeni és el fog tünni a város középpontjából a kaszárnya-poézis. A negyven ablakos házból nem fognak elhagyzani többé a buzdító szók, ha egy leányzó végig megy az utcán, fegyverstrei és vezényszó küljebb vonulnak és a régi honvédkaszárnya békésebb foglalkozásnak, a tanitásnak lesz bajléka, mert, a mint halljuk, a város közönsége a gimnáziumot ideiglenesen a honvédkaszárnyában óhajtja elhelyezni.

— **Eljegyzések.** Szalay Jolán, okl. ovónő, Szalay Sándor szerkesztő kollegának leánya, jegyet váltott Tibolt Boldizsár urral Nagy-Kanizsán.

Szabó Oszkár, a Magyar Államvasutak forgalmi tisztje, Varasdon, eljegyezte Baum Malvin kisasszonyt, Baum Samu kereskedő leányát Nagy-Kanizsán.

— **A Balaton partjáról.** A tavaszelő havában beállott nagy esőzések és bóvizek — amint levelezőnk irja — a Balatonnak somogyi partjait némely helyen elöntötte vizzel ugy, hogy a partmenti villák egy része sokat szenved a talajviztől és a kiöntésektől. A zalai, de különösen a Keszthely melletti partot azonban a kiöntések részint a part magasabb fekvésénél, de különösen a Balatonnak Zalából a somogyi partok felé irányuló áramlásánál fogva teljesen megkiméltek és annak egész mentén a talajviznek még nyomára sem lehet akadni. Talán ezen körülménynek tulajdonitható azon, a zalai partra, de különösen Keszthelyre nézve örvendetes jelenség, hogy az épitkezési kedv az idén fokozottabb mérvben mutatkozik. Keszthelynek mindenesetre kiváló előnye a nagykiterjedésü árnyékos park, az élelmiszerek olcsósága, de főképen az épitkezést, illetőleg az a körülmény, hogy az ott épült villák nemcsak nyáron, de az egész éven át lakhatók. Mindezen előnyök természetes következményekint örömmel tapasztalható, hogy Keszthely a nyugdijasok állandó lakóhelyévé fejlődik és nemsokára a magyar „Pensionopolis" nevét fogja megérdemelni. Amint halljuk, egy ott járt anglius csodálkozásának adott kifejezést, hogy Keszthelyen még egyáltalában léteznek üres villatelkek.

— **Tavasz és járda.** A tél nedvessége és a böjti hóolvadás megrongálták a nagykanizsai járdákat. Tótágast álló téglák, süppedékes helyek, mocsarak és álló vizek tanuskodnak róla. No és a sáros nadrág se legutolsó bizonyiték. Mivelhogy sárlecsapoló társulatunk nincs, bevárjuk, mig a szél, a legjobb utmester járhatóvá teszi majd az utcákat. És akkor a főkapitány szigoru rendeletet fog kibocsátani, hogy állitsák helyre a járdákat. Erre szükség van, mert önmagától egy járda sem javul meg, a háziurak pedig olyan fukarok! Csak a multkoribban történt e miatt nagy szerencsétlenség. A Baboschay féle ház előtti tókába esett egy szt.-miklósi tejes asszony. A fuladozó segélykiáltására kisietett Buchs fodrász, de csak az áldozat tejeskőcsögét foghatta már meg. A szegény asszony a csatornába esett, hol az ár a Rákóczy-utca felé hajtotta és ott szerencséjére, a nyitott árokból kibujhatott. Simon e vero! ....

— **Gyászhir.** Egy fiatal életet oltott ki a kérlelhetetlen halál. Nuukovics Iván müegyetemi hallgató, Nuukovics Vilmos gétyai földbirtokos 20 éves fia buuyt el e hó 3-án.

— **Gondatlanság áldozata.** Ismét egy ártatlan csecsemő borzalmas haláláról értesülünk, melyet a későn történt felderités tesz rejtélyessé. A csáktornyai csendőrség ugyanis a mult napokban besugás folytán arról értesült, hogy Trajber Ferenc drávavásárhelyi lakósnak Katalin nevü egy évos leánya a mult év november 23-án gyanus körülmények között halt meg. E feljelentés következtében megindult a nyomozás és Trajberné kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy november 21-ikéu reggel a szobában levő vasáklyháu tejet forralva, kis leányát rövid időre magára hagyta. Mig künnt járt, az idő alatt a gyermek a teljes kőcsögöt lerántotta és a forró tejet magára borította. Kapott égési sebeiben másnapra meghalt és 25-én eltemették. A halottkém a holtestet meg sem vizsgálta és jelentésében csak anynyit irt, hogy a halál oka görcs. Azt is állitja, hogy orvost hivott volna a beteghez, de az kérését nem teljesitette volna. A csendőrség a vigyázatlan anyát, valamint a halottkémet és az orvost is feljelentette a csáktornyai járásbiróságnál.

— **Szurkáló vasuti munkás.** Mult szombaton este Szabó István vasuti munkás a Magyar-utcán Koronci korcsmájában mulatott, ugyanott időzött rövid ideig Hencsei nevü közöbadseregbeli kürtös. Szabó és a kürtös szót sem váltottak együtt a mégis, mikor ez utóbbi a korcsmából távozott, Szabó őt minden ok nélkül egy zsebkéssel hátulról ugy nyakba szurta, hogy ezen az orvosi vizsgálat ennek gyógyulását 30 napra teszi. A csupa passzióból szurkáló vasuti munkás ellen meginditották a büntető eljárást.

— **A vármegyeházból.** A képviselőválasztók fuvardijainak megállapitására vonatkozó megyei szabályrendeletet amit már jeleztük a belügyminiszter átdolgozás végett visszaküldte. A miniszter az egész országban egységes elvek alapján akarja rendeztetni a kérdést. A szabályrendelet átdolgozása tárgyában dr. Jankovich László gróf főispán e hó 19-ikére rendkivüli közgyülést hivott össze. Az állandó választmány ugyanezen napon tart ülést.

— **Az elkeseredett feleség.** Nem mindennapi eszközt választott Cseh Gáborné keszthelyi lakós, hogy részeges férjétől megmeneküljön. Cseh Gábor uram szereti a szőlő nedvét és mondják, hogy beteskiot hatazor áldoz uemes szenvedélyének. Ennek a passzióuak természetesen az asszonyka adta meg az árát, mert férj uram ihlett állapotában hitvesi szeretetének gyengédségét hatalmas ütlegekkel szokta bizonyitgatni. Folyó hó elsején is egész éjfélig távol volt Cseh Gábor családi tüzhelyétől és a midőn önmagához ez alkalommal is következetes lévén, alaposan bekapva hazatért, rátámadt a feleségére és ütlegelni kezdte. Az asszony azonban ezuttal kisiklott a férj szerető karjai közül és a szobából kiszaladt. Férje kábultan az ital élvezetétől, ágyába dőlt és nemsokára egészséges horkolása jelezte, hogy aluszaza az igazak álmát. Feleségе erre a pillanatra várt. Izzó szénnel telt vasalót tett az ágy alá, abba kénvirágot hintett és az ajtót urára rázárva, kiment. Cseh Gábor álmában kezdte magát furcsán érezni a fojtó levegőben és felébredvén a halálos környezetből, az ablakon át kimenekült. Mikor eszméletre tért, vizsgálódni kezdett és rejött felesége turpisságára. Nem volt rest, nejét feljelentette és az elszáut asszonyt a csendőrök már be is szállitották a nagykanizsai fogházba. A mint értesülünk, a nagykanizsai kir. törvényszéknél ennek az érdekes históriának tárgyalása lenne az első esküdtszéki főtárgyalás.

— **A pálinka kimérése.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ő nagyméltósága, folyó évi február hó 1-én 84.995/VIII. 99. szám alatt kelt rendeletével elrendelte: hogy 1900. évi julius hó 1-től kezdőleg a pálinka, azaz az égetett szeszes italoknak nyilt edényekben, avagy poharakban való kimérése, kizárólag korona bélyeggel hitelesitett üvegpalackok és üvegpohsrakban eszközölhessék. Mely rendelkezésre oly felhivással hivjuk fel érdekelt köreink figyelmét, hogy a jelzett időponttól kezdve a pálinka, azaz az égetett szeszes italok kiméréséuél mértékkint csakis korona bélyeggel hitelesitett üvegpalackokat és üvegpoharakat használjanak, miután különben kereskedelemügyi miniszter ur Ő nagyméltósága 1899. évi március hó 15-én 6523. szám alatt kiadott rendeletének büntető határozmányai fognak ellenük alkalmazást nyerni. Kelt Sopronban, 1900. évi március hó 26-án. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hü cseléd megjutalmazása.** Ismét egy hü cseléd érdemeit tüntette ki a mezei munkások sorsát anyira szivén viselő földmivesi miniszter gondossága. Német Balázs József cs.-tomaji uradalmi cselédnek oyujtották át a miniszter elismerő oklevelét és 100 korona jutalomdijat. Nevezett már 45 esztendeje szolgálja a gróf Festetics urodalmat hüen és szorgalmasan. Ezért érdemelte meg a kitüntetést. Mult vasárnap Cseszteg-Tomaj községházában ment végbe az ünnepély gróf Jankovich László dr. főispán és Takách Imre főszolgabiró jelenlétében. A főispán Dezsényi Árpád dr. megyebizottsági tagot kérte fel a jutalom átadására, mely szép elismerő szavak kiséretében történt meg. A főispán is nagyobbszabásu beszédet tartott. Végül Takách főszolgabiró mondott köszönetet a főispánnak, hogy az ünnepély fényét megjelenésével emelte.

TÖRVÉNYSZÉK.

Főtárgyalások és itélethirdetések.

1900. évi április hó 9-én (hétfő).

Családi bukás büntette és részessége miatt vádolt Krausz Henrik és társai elleni bünügyben főtárgyalás.

Lopás büntette miatt vádolt Máté (Póka) Juli elleni bünügyben főtárgyalás.

1900. évi április hó 18-án (szerda).

Sikkasztás büntettével vádolt Kovács Parti János elleni bünügyben főtárgyalás.

Gondatlanságból okozott sulyos testi sértés vétsége miatt vádolt Hermann Péter és társa elleni bünügyben főtárgyalás.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Születések:

— Március 31-től — április 6-ig. —

Szabó József földmives, Rozália, Kumanovics Pál szabósegéd, Mária, Fickó János főpincér, Gabriella, Szakály Mihály vaskereskedő, István, Magó János postatiszt, János, Mihalec György földmives, László, Grünhut Henrik kereskedő, Erzsébet, Farkas Jenő papirkereskedő, halvaszülött fiu, Bognár András napszámos, József, Dolmányos László földmives, György, Sneff György földmives, Erzse, Mihalec József földmives, László, Szummer Imre törvényszéki iktató, Kálmán.

Halálozások:

— Március 31-től — április 6-ig. —

Széphegyi József rk. 3 hónapos, sárgaság, Geröcs János rk 5 hónapos, tüdőhurut, Farkas László ifj. rk. 20 napos, rángógörcs, Hercog Ferenc rk. 20 hónapos, tüdőhurut, Varga Anna rk. 6 éves, tüdőhurut, Francsics Vilma rk. 5 éves. tüdőhurut, Szakály István rk. 7 napos, veleszületett gyengeség, Fischpera Ferenc rk. városi szegény 51 éves, agyszélhüdés, Kontz Anna özv. Dukai Józsefné 89 éves, végelgyengülés.

Házasságot kötöttek:

— Március 31-től — április 6-ig. —

Solina Jakab piuter, — Szabó Mária szakácsnővel.

Selyem-damaszt-ruha

9 frttól feljebb! — 12 méter — póstabér és vámmentesen szállitva! Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és szines „Henneberg selyem" blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint. —

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN

Cs. és kir. udvari-szállító.